

UCHWAŁA NR XII.164.2025
RADY GMINY USTKA

z dnia 8 marca 2025 r.

w sprawie wystąpienia z apelem o podjęcie prac legislacyjnych związanych ze zmianą przepisów ustawy o samorządzie gminnym w zakresie dopuszczalności zmiany granic jednostek samorządu terytorialnego

Na podstawie **art.18 ust.1 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym** (Dz.U. z 2024 r. poz. 1465,1572, 1907, 1940; z 2023 r. poz. 1688)

Rada Gminy Ustka
uchwala, co następuje:

§ 1. Wystąpić z Apelem do Posłów na Sejm Rzeczypospolitej Polskiej i Senatorów Rzeczypospolitej Polskiej oraz Prezesa Rady Ministrów i wszystkich podmiotów zainteresowanych tworzeniem dobrego prawa, o podjęcie prac legislacyjnych w celu zmiany przepisów ustawy o samorządzie gminnym, w zakresie dotyczącym dokonywania zmian granic jednostek samorządu terytorialnego.

§ 2. Treść apelu, o którym mowa w § 1 stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Ustka.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Apel o podjęcie prac legislacyjnych w zakresie zmiany przepisów ustawy o samorządzie gminnym dotyczących zmian granic jednostek samorządu terytorialnego

Rada Gminy Ustka wzywa wszystkie osoby oraz instytucje zaangażowane w proces stanowienia prawa, a także podmioty, których celem jest poprawa jakości sprawowania władzy publicznej oraz rozwój samorządności, do podjęcia lub wsparcia działań zmierzających do nowelizacji Ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym w zakresie dotyczącym procedury zmiany granic jednostek samorządu terytorialnego.

Obecne przepisy prawa nie zapewniają wystarczającej ochrony interesów wspólnot samorządowych oraz nie respektują w dostatecznym stopniu głosu obywateli, co jest sprzeczne z zasadami demokracji i samorządności lokalnej. Niedookreślone i ogólnikowe regulacje w zakresie zmian granic gmin sprawiają, że kluczowe argumenty merytoryczne oraz opinie mieszkańców są często pomijane, a decyzje podejmowane są w sposób uznaniowy, co prowadzi do destabilizacji samorządów i podważa wysiłki lokalnych społeczności.

Wskutek obecnie obowiązujących przepisów, gminy nie mają zapewnionej stabilności terytorialnej, co prowadzi do niepewności oraz utrudnia długofalowe planowanie i rozwój. Ciągłe zagrożenie zmianami granic administracyjnych hamuje inwestycje oraz osłabia zaufanie obywateli do instytucji samorządowych. Brak poczucia bezpieczeństwa podważa podstawy samorządności, uniemożliwiając skuteczną realizację polityki rozwojowej.

W związku z powyższym, wzywamy do pilnego podjęcia działań legislacyjnych mających na celu:

1. Ograniczenie częstotliwości inicjowania postępowań o zmianę granic administracyjnych w trybie wnioskowym – nie częściej niż raz na 5 lat.
2. Wzmocnienie roli konsultacji społecznych w procedurze dokonywania zmian granic gmin, tak aby głos mieszkańców miał wiążący charakter.
3. Ustalenie szczegółowych wymogów formalnych dla wniosków o zmianę granic gmin, uwzględniających ich konsekwencje ekonomiczne, społeczne i infrastrukturalne.
4. Przyznanie statusu strony w postępowaniu legislacyjnym gminie, której zmiana terytorialna dotyczy, zapewniając jej możliwość aktywnego uczestnictwa w procesie decyzyjnym.
5. Określenie zasad i trybu przekazywania mienia komunalnego w związku ze zmianą granic gmin, w celu uniknięcia konfliktów w zakresie własności i odpowiedzialności za majątek publiczny.

6. Wprowadzenie jasnych zasad rozliczeń finansowych między gminami w przypadku zmiany granic, w szczególności w zakresie utraconych źródeł dochodu.
7. Zapewnienie gminom ochrony sądowej w sprawach dotyczących legalności i prawidłowości przeprowadzanych zmian granic, co pozwoli na skuteczne dochodzenie swoich praw.

Zwracamy się z apelem o niezwłoczne podjęcie prac legislacyjnych, które zapewnią stabilność terytorialną jednostek samorządu terytorialnego, wzmocnią demokrację lokalną oraz zagwarantują lepsze warunki dla długofalowego rozwoju gmin.

Jednocześnie zwracamy się z postulatem całkowitego wstrzymania się przez Radę Ministrów od przeprowadzania konfliktowych zmian granic, aż do momentu wejścia w życie nowych rozwiązań prawnych. Taka możliwość mieści się w jej kompetencjach. Nie stoi to na przeszkodzie dokonywaniu przesunięć terytorialnych w tych sytuacjach, w których oba zainteresowane samorządy zgadzają się na ich dokonanie.

Uzasadnienie

1. Istniejący stan prawny i faktyczny w dziedzinie, która ma być normowana oraz wyjaśnienie potrzeby i celu wydania aktu prawnego:

W związku z podejmowanymi działaniami przez sąsiednie samorządy zmierzające do modyfikacji granic administracyjnych, m.in. przez Gminę Miasta Ustka, Rada Gminy Ustka uznaje za zasadne dołączenie do inicjatywy wystąpienia z apelem o podjęcie prac legislacyjnych związanych ze zmianą przepisów ustawy o samorządzie gminnym w zakresie dopuszczalności zmiany granic jednostek samorządu terytorialnego.

2. Wykazanie różnic pomiędzy dotychczasowym a projektowanym stanem prawnym:

Nie dotyczy.

3. Charakterystyka przewidzianych skutków społecznych i gospodarczych, a także finansowych związanych z wejściem w życie proponowanego aktu prawnego:

Nie dotyczy.

4. Informacja o źródłach finansowania:

Nie dotyczy.

5. Wskazanie osoby sporządzającej uzasadnienie:

Natalia Słatwińska.

6. Inne informacje przewidziane przepisami prawa:

Nie dotyczy.